

Dr. Gözde İBİCİOĞLU

**TÜRK CEZA KANUNU'NDA
ÇOK FAİLLİ SUÇLAR**

İSTANBUL ARŞİVİ

onikilevha
TİMUR İZZET ZARFI

İÇİNDEKİLER

DANIŞMAN ÖNSÖZÜ	IX
YAZARIN ÖNSÖZÜ	XI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ÇOK FAİLLİ SUÇLARA DAİR GENEL BİLGİLER

I. ÇOK FAİLLİ SUÇLARIN KAVRAMSAL OLARAK İNCELENMESİ VE TARİHSEL GELİŞİMİ	5
A. Genel Olarak İştirak Kavramı	5
B. Çok Failli Suçların Kavramsal Olarak İncelenmesi	11
1. Terminolojik Olarak İncelenmesi	11
a. Türk Ceza Hukuku Doktrininde	11
b. Alman Ceza Hukuku Doktrininde.....	14
2. Çok Failli Suçların Benzer Kavramlardan Farkı ve Sonuçları...25	
a. Faillik ve Şeriklik Ayrımı.....	26
b. İştirak Ayrımı.....	31
i. 765 Sayılı Mülga Türk Ceza Kanunu'nda İştirak	31
ii. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda İştirak	34
c. Çok Failli Suçların Benzer Kavramlar Açısından Değerlendirilmesi.....	36
C. Çok Failli Suçların Tarihsel Gelişimi.....	38
1. Türk Ceza Hukukunda.....	38
2. Alman Ceza Hukukunda.....	40

II. ÇOK FAİLLİ SUÇLARIN HUKUKİ ESASI	49
A. Çok Failli Suçlara İlişkin Normatif Düzenlemeler	49
1. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda	49
2. Alman Ceza Kanunu'nda	49
B. Çok Failli Suçların Hukuki Esası	51
1. Genel İştirak Kurallarının Bir İstisnası Olarak Değerlendirenler	52
2. Genel İştirak Kuralları Çerçevesinde Değerlendirenler	54
3. Özel Hükümler Çerçevesinde Ele Alınmasını Savunanlar	61

İKİNCİ BÖLÜM

ÇOK FAİLLİ SUÇLARIN ŞARTLARI VE TASNİFİ

I. ÇOK FAİLLİ SUÇLARIN ŞARTLARI	69
II. ÇOK FAİLLİ SUÇLARIN TASNİFİ	74
A. Genel Olarak	74
B. Suç Tipinde Gösteriliş Şekillerine Göre	75
1. Suçun Temel Halinde Yer Alan	75
2. Suçun Nitelikli Halinde Yer Alan	77
C. Hareketlerin Hukuksal Önemine Göre	80
1. Dar Anlamda Çok Failli Suçlar	80
2. Geniş Anlamda Çok Failli Suçlar	82
3. Düzensiz Çok Failli Suçlar	83
a. Seçimlik Olarak Düzenlenen Tipik Fiillerden Yalnızca Birisi Bakımından Çok Failli Suçlar	84
b. Tek Kişi ile İşlenen Suçlara Göre Daha Hafif Kabul Edilen Çok Failli Suçlar	86
c. Søjelerden Yalnızca Birisi Bakımından Çok Failli Olan Suçlar	86
D. Katılanların Hareket Yönlerine Göre	89
1. Karşılaşma Suçları	96

a. Göçmen Kaçakçılığı Suçu (m. 79).....	100
b. Organ veya Doku Ticareti (TCK m. 91/3)	102
c. Reşit Olmayanla Cinsel İlişki (TCK m. 104) ve Fuhuş Suçu (TCK m. 227).....	102
d. Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme Suçu (TCK m. 136).....	107
e. Suç Eşyasının Satın Alınması veya Kabul Edilmesi (TCK m. 165), Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Ticareti (TCK m. 188/3), Para ve Kıymetli Damga Yapmaya Yarayan Araçların Ticareti (TCK m. 200), Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması (TCK m. 245/2), Yasak Cihaz ve Programların Ticareti (TCK m. 245/A) ve Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerini Aklama Suçu (m. 282/2).....	108
f. Müstehcen Materyallerin Ticareti (TCK m. 226/1-d) ...	111
g. Birden Çok Evlilik Suçu (TCK m. 230)	113
h. Tefecilik Suçu (TCK m. 241)	114
i. Rüşvet Suçu (TCK m. 252)	116
j. Suçluyu Kayırma Suçu (TCK m. 283)	119
k. Kaçmaya İmkan Sağlama Suçu (TCK m. 294) ve Hükümlü ve Tutuklunun Kaçması Suçu (TCK m. 292) ..	120
l. Diğer Kanunlarda düzenlenen Karşılaşma Suçları	125
2. Yakınsama Suçları.....	127
a. Çocuk Düşürtme Suçu (TCK m. 99)	129
b. Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurma Suçu (TCK m. 220).....	131
c. İhaleye Fesat Karıştırma için Anlaşma Suçu (TCK m. 235/2-d)	133
d. Hükümlü veya Tutukluların Ayaklanması Suçu (TCK m. 296)	136
e. Düşman Askeri Hareketleri Yararına Anlaşma (TCK m. 307/4,5,6) ve Suç İçin Anlaşma Suçu (TCK m. 316) ..	137
f. Diğer Kanunlarda Düzenlenen Yakınsama Suçları.....	138

3. Eleştiriler	140
----------------------	-----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇOK FAİLLİ SUÇLARIN HÜKÜM VE SONUÇLARI

I. GENEL OLARAK.....	145
II. ÇOK FAİLLİ SUÇLARDA SUÇA KATILANLARIN TAMAMININ VEYA BİRİNİN CEZALANDIRILMASI.....	148
A. Korunan Hukuki Değer Çerçevesinde Değerlendirilmesine Göre	152
B. Genel veya Özel Hükümler Çerçevesinde Değerlendirilmesine Göre.....	174
C. Çok Failli Suçlara Özgü Bazı Durumlar.....	177
1. Suça Zorunlu Olarak Katılan Kişilerin Tamamının Fail Olması	177
2. Suça Zorunlu Katılanlardan Birisinin Veyahut Birkaçının Suçla Korunan Hukuki Değerin Sahibi Olarak Mağdur Olması	180
3. Suça Zorunlu Olarak Katılan Kişilerden Birinin Zorunluluk Hali Benzeri Bir Durumda Olması	192
4. Bağlantılı Bir Başka Suç Nedeniyle Fail Olarak Hariç Tutulan Kişinin Suça Zorunlu Olarak Katılması	196
III. ORTAK HÜKÜMLER.....	198
A. Hukuka Uygunluk Nedenlerinin Etkisi	198
B. Kusurluluğun Etkisi	200
C. Teşebbüs	203
D. Gönüllü Vazgeçme	207
E. İştirak	209
F. Nitelikli Hallerin Sirayeti.....	213
SONUÇ	215
KAYNAKÇA.....	221